

**MINISTERUL EDUCAȚIEI, CULTURII ȘI CERCETĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA
UNIVERSITATEA DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI
FACULTATEA DE DREPT ȘI ȘTIINȚE SOCIALE
CATEDRA DE DREPT**

**CURRICULUM UNIVERSITAR
la unitatea de curs**

ELEMENTE DE DREPT PRIVAT

Ciclul I - studii superioare de licență

Codul și denumirea domeniului general de studiu: *071 Inginerie și activități ingineresti; 072
Tehnologii de fabricare și prelucrare*

Codul și denumirea specialității: *0710.1 Inginerie și management în transportul auto; 0721.2
Tehnologia produselor alimentare*

Forma de învățământ: *învățământ cu frecvență și învățământ cu frecvență redusă*

AUTOR:

Valentin Cazacu,

lector univ., dr.

Bălți, 2023

Discutat și aprobat la ședința Catedrei de drept

Proces-verbal nr. 1 din 15.09.2023

Șefa Catedrei de drept [Signature] conf. univ., dr. Ina ODINOKAIA

Discutat și aprobat la ședința Consiliului Facultății de Drept și Științe Sociale

Proces-verbal nr. 1 din 10.09.2023

Decanul Facultății de Drept și Științe Sociale [Signature] conf. univ., dr. Vitalie RUSU

Informații de identificare a cursului:

Facultatea: *Drept și Științe Sociale*

Catedra: *Drept*

Domeniul general de studiu: *071 Inginerie și activități inginerești; 072 Tehnologii de fabricare și prelucrare*

Domeniul de formare profesională la ciclul I: *Ciclu I, studii superioare de licență*

Denumirea specialității/specializării: *0710.1 Inginerie și management în transportul auto; 0721.2 Tehnologia produselor alimentare*

Administrarea unității de curs:

Administrarea unității de curs <i>Elemente de drept privat</i>										
Specialitatea	Studii cu frecvență	Codul unității de curs / modulului	Credite ECTS	Total ore	Repartizarea orelor				Forma de evaluare	Limba de predare
					Prelegeri	Seminarii	Laborator	Studiu individual		
Inginerie și management în transportul auto	ZI	U.05.A.048	4	120	30	30		60	examen	Română
	FR	U.05.A.034	4	120	12	12		96	examen	Română
Tehnologia produselor alimentare	ZI	U.03.A.025	4	120	30	30		60	examen	Română

Anul de studiu și semestrul în care se studiază: anul III de studii semestrul V - Inginerie și management în transportul auto; anul II de studii semestrul III - Tehnologia produselor alimentare

Unitate de curs opțională.

Informații referitoare la cadrul didactic (cadrele didactice):

Titularul cursului - Cazacu Valentin, Lector universitar, doctor în drept la Catedra de Drept.

1994–1998 – studii de licență - Universitatea din Craiova (România), specialitatea: *Științe Juridice*, specializarea: *Drept*.

2001–2006 – studii de doctorat - Universitatea Ca' Foscari, Veneția (Italia), Tema tezei de doctorat: „Neexecutarea contractului și garanțiile pentru vicii în contractul de vânzare - cumpărare a bunurilor de consum”, specializarea *Drept Privat*, cu specificarea: *drept al afacerilor, drept internațional privat*.

2014-2015 – calificare profesională suplimentară la studiile superioare (psihopedagogie) – Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău.

Localizarea și informații de contact: biroul 547

Contact: 0231 52317, 079279002,

Adresa e-mail: valentin.cazacu@usarb.md;

Ora de consultații 14.10 – 15.30, miercuri.

Integrarea cursului în programul de studii

Unitatea de curs *Elemente de drept privat* este una opțională, scopul căreia este de a familiariza studenții specialităților nejuridice cu particularitățile distinctive ale ramurilor de drept privat. În cadrul acestei unități de curs, studenții își vor dezvoltata competențele formate în cadrul unităților de curs socio-umane, precum: Istoria, Filosofia și problemele filosofice ale domeniului; Construcția europeană; Civilizația europeană etc. În cadrul unității de curs vor fi abordate caracterizarea generală, dar și particularitățile raporturilor de dreptul civil, dreptul familiei, dreptul comercial, dreptul muncii, drept procesual civil.

Competențe prealabile

- cunoașterea conceptelor de bază ale statului și dreptului, diviziunea puterilor în stat, studiate în cadrul unităților de curs socio-umane;
- utilizarea adecvată a conceptelor, teoriilor, paradigmatelor și metodologiilor din domeniul științelor economice;
- aplicarea tehnicilor și instrumentelor specifice domeniului business și administrare, finanțe și bănci, contabilitate;
- calificarea corectă a situațiilor conform legislației naționale.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe profesionale

CP6. Prelucrarea datelor/informațiilor, analiza și interpretarea lor.

Competențe transversale

CT1. Aplicarea regulilor de muncă eficientă, responsabilă și riguroasă, în executarea atribuțiilor de serviciu, în cadrul propriei strategii de muncă, în scopul punerii în valoare a potențialului creativ propriu în situații organizaționale, optimizare a activității, precum și respectarea normelor de etică și deontologie profesională.

CT2. Identificarea corectă a rolurilor și responsabilităților în echipe pluridisciplinare de lucru, aplicarea tehnicilor / principiilor de relaționare eficientă în procesul lucrului în echipă

CT3. Valorificarea principiului de perfecționare continuă, utilizarea oportunităților de formare, a instrumentelor și a resurselor de învățare pentru dezvoltarea profesională și personală.

Finalitățile cursului

Finalități de studii realizate la finele unității de curs.

La finele cursului studentul va fi capabil:

- să perceapă fenomenul juridic al societății la general: conceptul dreptului, sistemul dreptului, sistemul legislației și unele aspecte introductive ale ramurilor dreptului privat: drept civil, dreptul familiei, drept comercial, dreptul muncii, drept procesual civil;
- să contureze unele viziuni generale asupra dreptului obiectiv și legislației statului;
- să înțeleagă diviziunea dreptului în public și privat;
- să distingă particularitățile distinctive ale ramurilor de drept privat;

- să cunoască particularitățile generale ale unor instituții juridice ale ramurilor de drept privat: drept civil, dreptul familiei, drept comercial, dreptul muncii, drept procesual civil;
- să dezvolte interesul pentru domeniul dreptului și profesia de jurist.

Conținuturi

TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR					
Nr. d./o.	TEMA	ZI		FR	
		P	S	P	S
1.	Noțiuni generale privind dreptul privat 1. Noțiunea dreptului. Accepțiunile termenului drept. 2. Definiția dreptului. 3. Izvoarele dreptului. 4. Principiile dreptului. 5. Noțiunea de sistem de drept. Elemente componente. 6. Norma juridică. Instituția juridică. Ramura de drept. 7. Divizarea dreptului în drept public și drept privat.	2	2	1	1
2.	Caracterizarea generală a dreptului civil. 1. Definiția dreptului civil. 2. Obiectul și metoda de reglementare a dreptului civil. 3. Izvoarele dreptului civil. 4. Principiile dreptului civil. 5. Raportul juridic civil.	2	2	1	1
3.	Caracterizarea generală a dreptului civil. Persoana fizică. Persoana juridică 1. Persoana fizică – subiect al raportului juridic civil 2. Capacitatea civilă a persoanei fizice. 3. Individualizarea persoanei fizice. 4. Persoana juridică – subiect al raportului juridic civil. 5. Clasificarea persoanei juridice. 6. Individualizarea persoanei juridice. 7. Organele persoanei juridice.	4	4	1	1
4.	Caracterizarea generală a dreptului civil. Actul juridic civil 1. Noțiunea actului juridic civil. 2. Clasificarea actelor juridice civile. 3. Condițiile de validitate ale actului juridic civil. 4. Nulitatea actului juridic civil.	4	4	1	1
5.	Caracteristica generală a dreptului civil. Dreptul de proprietate. Contractul ca izvor de obligații 1. Noțiunea de patrimoniu. Noțiunea și clasificarea bunurilor. 2. Noțiunea și conținutul dreptului de proprietate. 3. Formele dreptului de proprietate.	2	2	1	1

	<p>4. Noțiunea contractului. Principiile aplicabile instituției contractului. Încheierea contractului</p> <p>5. Cazurile de încetare a contractului.</p> <p>6. Rezoluțiunea contractului.</p>				
6.	<p>Contractele civile speciale</p> <p>1. Contractul de vânzare – cumpărare. Varietăți ale contractului de vânzare-cumpărare.</p> <p>2. Contractul de comodat și contractul de împrumut.</p> <p>3. Contractul de locațiune și contractul de arendă.</p> <p>4. Contractul de antrepriză și contractul de prestări servicii.</p>	6	6	3	3
7.	<p>Caracterizarea generală a dreptului familiei</p> <p>1. Noțiunea de familie și funcțiile ei</p> <p>2. Noțiunea și obiectul dreptului familiei.</p> <p>3. Izvoarele dreptului familiei</p> <p>4. Principiile esențiale ale dreptului familiei</p> <p>5. Rudenia și afinitatea.</p> <p>6. Căsătoria și reglementarea ei juridică.</p> <p>7. Relațiile patrimoniale soți și personale dintre soți.</p> <p>8. Obligația legală de întreținere în dreptul familiei.</p>	2	2	1	1
8.	<p>Caracterizarea generală a dreptului comercial</p> <p>1. Noțiunea și obiectul dreptului comercial.</p> <p>2. Principiile dreptului comercial.</p> <p>3. Comercianții ca subiecte ale raporturilor comerciale.</p> <p>4. Societățile comerciale ca subiecte de drept comercial.</p> <p>5. Contracte comerciale speciale. Contractul de factoring. Contractul de franchising.</p>	2	2	1	1
9.	<p>Caracterizarea generală a dreptului muncii</p> <p>1. Noțiunea și obiectul dreptului muncii.</p> <p>2. Principiile dreptului muncii.</p> <p>3. Izvoarele dreptului muncii.</p> <p>4. Subiecții dreptului muncii.</p> <p>5. Raportul juridic de muncă.</p> <p>6. Contractul individual de muncă.</p>	2	2	1	1
10.	<p>Caracterizarea generală a dreptului procesual civil</p> <p>1. Noțiunea de drept procesual civil.</p> <p>2. Corelația dreptului procesual civil cu alte ramuri de drept.</p> <p>3. Izvoarele dreptului procesual civil.</p> <p>4. Principiile dreptului procesual civil.</p> <p>5. Sistemul judecătoresc.</p> <p>6. Alte instituții cu atribuții în înlăptuirea justiției.</p>	2	2	1	1
Total ore		30	30	12	12

Strategii didactice utilizate

Strategii de predare – învățare	Strategii de evaluare
prelegerea, explicația, conversația, problematizarea, studiul de caz, lucrul în echipă, metoda comentariului de text, instruire asistată de calculator în regim blended-learning etc.	teste de evaluare periodică, curentă și finală, prezentarea referatelor, lucrări de control, rezolvarea spețelor, studii de caz, etc.

Activități de studiu individual:

ACTIVITĂȚI PENTRU STUDIU INDIVIDUAL				Nr. de ore	
				ZI	FR
Nr. d./o.	Conținutul lucrului individual	Modalitatea de realizare	Modul de evaluare		
1.	Pregătirea pentru seminare.	Răspunsul în cadrul seminarelor	Evaluarea răspunsului studentului, soluționarea spețelor	30	36
2	Pregătirea pentru lucrul individual	Proiect de grup (secția zi) / proiect individual (secția fr.)	Prezentarea proiectului	15	30
2.	Pregătirea pentru evaluarea periodică.	Studierea conținutului temelor	Evaluarea periodică	7	14
3.	Pregătirea pentru examen.	Studierea conținutului cursului	Evaluarea finală	8	16
Total ore				60	96

Evaluare

Strategii de evaluare și apreciere:

Stabilirea notei finale (%)	*Notă: pentru a fi admis la examenul de finalizare a cursului nota pentru fiecare componentă, prezentată la pct.1, 2, 3, trebuie să fie cel puțin 5	ZI	FR
	1. nota pentru evaluare periodică	60%	50%
	2. media notelor obținute la evaluările curente		
	3. nota / media notelor pentru lucru individual		
4. nota obținută la examenul de finalizare a cursului	40%	50%	
Ponderea în notare, exprimată în %		Total = 100%	

Evaluarea unității de curs va cuprinde componentele nominalizate, după cum urmează:

Evaluarea periodică reprezintă un test de evaluare care va fi axat pe temele (Noțiuni generale privind dreptul privat; Caracterizarea generală a dreptului civil; Caracterizarea generală a dreptului civil. Persoana fizică. Persoana juridică; Caracterizarea generală a dreptului civil. Actul juridic civil; Caracterizarea generală a dreptului civil. Dreptul de proprietate. Contractul ca izvor de obligații; Contractele civile speciale) studiate în cadrul orelor de curs (prelegeri), pentru a estima situația intermediară a reușitei studentului, în conformitate cu graficul sesiunii de evaluare periodică sau, după caz, în cadrul sesiunii de reexaminare a evaluării periodice.

Evaluarea curentă (continuă) se efectuează în cadrul orelor de seminar prin diverse modalități stabilite de către titularul / seminaristul unității de curs: răspunsuri la întrebările ce țin de subiectul orei; referate; participare la dezbateri în cadrul seminarelor; lucrări de control etc.

Evaluarea studiului individual reprezintă o parte componentă a volumului de lucru al studentului suplimentar la numărul de ore de contact direct, modalitatea realizării căruia și volumul sarcinilor se va stabili, la prima oră în conformitate cu opțiunea formațiunii academice, fiind evaluat:

- a. cu o singură notă - pentru sarcini complexe;
- b. cu mai multe note, care nu vor depăși numărul creditelor acordate unității de curs - pentru sarcini de o complexitate mică/ medie.

Evaluarea semestrială se va desfășura la finalizarea unităților de curs sub forma unui examen, realizat în formă scrisă, sau prin utilizarea platformelor electronice, în conformitate cu opțiunea formațiunii academice exteriorizată la prima oră de curs și aprobată la ședința Catedrei.

Exemplu de test:

1. Care din afirmațiile următoare sunt corecte:

- a. Capacitatea de folosință a persoanei fizice este aptitudinea generală și abstractă de a încheia acte juridice civile;
- b. Minorul cu vârsta între 14-18 ani nu poate încheia personal și singur acte de conservare;
- c. Persoana majoră supusă unei măsuri de ocrotire judiciară are capacitate de folosință;
- d. Minorul cu capacitate de exercitiu restransă nu poate încheia acte juridice de dispoziție prin reprezentant;

e. Nimeni nu poate fi îngrădit în capacitatea de exercițiu;

2. Care din afirmațiile următoare sunt corecte:

- a. Pentru a fi valabil exprimat consimțământul trebuie să fie exprimat în formă autentică;
- b. Pentru a fi valabil exprimat consimțământul trebuie să fie exteriorizat numai prin gesturi sau fapte concludente;
- c. Tăcerea valorează consimțământ când legea prevede expres aceasta;
- d. Violența constituie viciu de consimțământ dacă amenințarea provine numai de la persoana cu care s-a contractat;
- e. Dolul (viciu de consimțământ) reprezintă o eroare provocată;

3. Care din afirmațiile următoare sunt corecte:

- a. Obiectul actului juridic civil constă în acțiunile sau inacțiunile la care sunt îndreptățite ori de care sunt ținute părțile;
- b. Regula potrivit căreia actul civil produce efecte numai fata de autorul ori autorii lui fara a putea sa profite sau sa dauneze altor persoane se numeste principiul egalității;
- c. Obiectul actului juridic civil constă în conduita părților stabilită prin actul juridic;
- d. Capacitatea de a încheia actul juridic civil este o condiție de formă;
- e. Obiectului actului juridic civil poate să privească și un bun viitor;

4. Care din afirmațiile următoare sunt corecte:

- a. Principiile dreptului se clasifică în principii fundamentale și principii speciale;
- b. Principiile dreptului constituie fundamentul sistemului juridic;
- c. Dreptul pozitiv reprezintă totalitatea normelor juridice in vigoare dintr-un stat;
- d. Una din funcțiile dreptului este funcția de instituționalizare sau formalizare juridică a organizării social politice;
- e. Interpretarea normelor juridice este unul din principiile legiferării;

5. Care din afirmațiile următoare sunt corecte:

- a. Dreptul de proprietate privată este un drept real accesoriu;
- b. Dreptul de proprietate publică este alienabil, imprescriptibil și insesizabil;
- c. Titlurile de valoare fac parte din categoria bunurilor corporale;
- d. Atributele dreptului de proprietate sunt posesia, folosința și dispoziția,
- e. Dreptul de proprietate privată este un drept de creanță;

6. Care din afirmațiile următoare sunt corecte:

- a. Nerspectarea formei actului juridic cerute „ad validitatem” atrage nulitatea relativă;
- b. Nulitatea absolută poate fi invocată oricând, pe cale de acțiune sau excepție, fiind imprescriptibilă;
- c. Principiul retroactivității efectelor nulității actului juridic civil este regula potrivit căreia nulitatea produce efecte numai pentru viitor?
- d. Tăcerea valorează consimțământ în cazul actelor juridice unilaterale;
- e. Aerul, lumina, râurile nu pot face obiectul actelor juridice civile;

7. Care din afirmațiile următoare sunt corecte:

- a. După scopul urmărit la încheiere, actele juridice acestea se clasifică în acte cu titlu oneros și acte cu titlu gratuit;
- b. După modul de încheiere valabila, actele juridice se clasifică în acte consensuale, solemne, reale;
- c. După momentul producerii efectelor, actele juridice se clasifică în acte principale și accesorii;
- d. După numărul părților, actele juridice se clasifică în acte subiective și acte condiție;
- e. În funcție de momentul producerii efectelor, actele juridice se clasifică în acte între vii și acte pentru cauză de moarte;

8. Care din afirmațiile următoare sunt corecte:

- a. Sunt prezumate ca au discernământul necesar pentru a încheia acte juridice civile persoanele fizice cu capacitate deplină de exercițiu;
- b. O persoană fizică poate fi lipsită de capacitatea de folosință;
- c. Nimeni nu poate fi îngrădit în capacitatea de exercițiu;
- d. Vânzarea de către minorul de 16 ani a unei biciclete este anulabilă datorită incapacității de exercițiu a minorului;
- e. Capacitatea de a încheia acte juridice civile este o stare de drept;

Subiecte pentru examen

1. Noțiunea dreptului. Accepțiunile termenului drept.
2. Definiția dreptului.
3. Izvoarele dreptului.
4. Principiile dreptului.
5. Noțiunea de sistem de drept. Elemente componente.
6. Norma juridică. Instituția juridică. Ramura de drept.

7. Definiția dreptului civil.
8. Obiectul și metoda de reglementare a dreptului civil.
9. Izvoarele dreptului civil.
10. Principiile dreptului civil.
11. Raportul juridic civil.
12. Persoana fizică – subiect al raportului juridic civil
13. Capacitatea civilă a persoanei fizice.
14. Individualizarea persoanei fizice.
15. Persoana juridică – subiect al raportului juridic civil.
16. Clasificarea persoanei juridice.
17. Individualizarea persoanei juridice.
18. Organele persoanei juridice.
19. Noțiunea actului juridic civil.
20. Clasificarea actelor juridice civile.
21. Condițiile de validitate ale actului juridic civil.
22. Nulitatea actului juridic civil.
23. Noțiunea de patrimoniu. Noțiunea și clasificarea bunurilor.
24. Noțiunea și conținutul dreptului de proprietate.
25. Formele dreptului de proprietate.
26. Noțiunea contractului. Principiile aplicabile instituției contractului. Încheierea contractului.
27. Cazurile de încetare a contractului.
28. Rezoluțiunea contractului.
29. Contractul de vânzare – cumpărare. Varietăți ale contractului de vânzare-cumpărare.
30. Contractul de comodat și contractul de împrumut.
31. Contractul de locațiune și contractul de arendă.
32. Contractul de antrepriză și contractul de prestări servicii.
33. Noțiunea de familie și funcțiile ei
34. Noțiunea și obiectul dreptului familiei.
35. Izvoarele dreptului familiei
36. Principiile esențiale ale dreptului familiei
37. Rudenia și afinitatea.
38. Căsătoria și reglementarea ei juridică.
39. Relațiile patrimoniale soți și personale dintre soți.
40. Obligația legală de întreținere în dreptul familiei.
41. Noțiunea și obiectul dreptului comercial.
42. Principiile dreptului comercial.
43. Comercianții ca subiecte ale raporturilor comerciale.
44. Societățile comerciale ca subiecte de drept comercial.
45. Contracte comerciale speciale. Contractul de factoring. Contractul de franchising.
46. Noțiunea și obiectul dreptului muncii.
47. Principiile dreptului muncii.
48. Izvoarele dreptului muncii.
49. Subiecții dreptului muncii.
50. Raportul juridic de muncă.

51. Contractul individual de muncă.
52. Noțiunea de drept procesual civil.
53. Corelația dreptului procesual civil cu alte ramuri de drept.
54. Izvoarele dreptului procesual civil.
55. Principiile dreptului procesual civil.
56. Sistemul judecătoresc.
57. Alte instituții cu atribuții în înfăptuirea justiției.

Resurse informaționale ale unității de curs

Acte normative

1. Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29.07.1994.
2. Codul civil al Republicii Moldova, nr. 1107-XV din 06.06.2002.
3. Codul familiei al Republicii Moldova, nr. 1316 - XIV din 26.10.2000.
4. Codul muncii al Republicii Moldova, nr. 154-XV din 28.03.2003.
5. Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, nr.255 - XV din 30.05.2003.
6. Legea Republicii Moldova privind actele de stare civilă, nr.100-XV, 26 aprilie 2001 // Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 17 august 2001, Nr.97-99 (821-829).
7. Legea privind delimitarea proprietății publice nr. 29 din 05.04.2018, Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 04.05.2018, Nr.142-148.

Manuale, monografii, note de curs

1. Ardelean G., Drept civil. Drepturile reale principale. Teoria generală a obligațiilor. Ed. Cartea Militară, Chișinău, 2020.
2. Baieș, Sergiu. Drept civil:Partea generală. Persoana fizică. Persoana juridică/S. Baieș, N. Roșca; USM. Ed. a 5-a. Chișinău, 2014.
3. Boișteanu E., Romandaș N., Dreptul muncii: manual. Chișinău: Tipografia centrală, 2015.
4. Botnari E., Introducere în studiul dreptului: teoria generală a dreptului. Note de curs. Bălți: Presa universitară bălțeană, 2011.
5. Chibac Gh, Robu O., Bruma S, Chibac N., Drept civil. Contracte și succesiuni : Curs universitar. Ed. a 4-a, revăz. și compl. Chișinău, 2019.
6. Drept procesual civil. Partea generală : curs universitar / Dumitru Dumitrașcu ; Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova, Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți, Facultatea de Drept și Științe Sociale, Catedra de Drept. – Bălți : [S. n.], 2023.
7. Florian E., Pînzari V., Căsătoria în legislația României și a Republicii Moldova, Editura Sfera Juridică, Cluj-Napoca, 2006.
8. Roșca N., Băieșu S., Dreptul afacerilor, Chișinău, 2021.
9. Pînzari V., Dreptul familiei. București: Editura Universul Juridic, 2015.
10. Tălămbuță A., Drept civil. Drepturile reale și dezmembrămintele sale: suport de curs, Universitatea Tehnică a Moldovei, Facultatea Construcții, Geodezie și Cadastru, Departamentul Inginerie, Drept și Evaluarea Imobilului, Chișinău: Tehnica-UTM, 2023.
11. Țaranu L., Atributele de identificare ale persoanei fizice în registrele de stare civilă. Chișinău: Reclama, 2018.